**Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.**

►**B** **UREDBA (EU) br. 691/2011 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**

**od 6. srpnja 2011.**

**o europskim ekonomskim računima okoliša**

**(Tekst značajan za EGP)**

(SL L 192, 22.7.2011., str. 1)

Promijenio:

| | | Službeni list | | |
|---|---|---|---|---|
| | | br. | stranica | datum |
| ►**M1** | Uredba (EU) br. 538/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. | L 158 | 113 | 27.5.2014 |

▼B

# UREDBA (EU) br. 691/2011 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**od 6. srpnja 2011.**

**o europskim ekonomskim računima okoliša**

**(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 338. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([1]),

budući da:

(1) Člankom 3. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji predviđeno je, između ostalog, da Unija „radi na održivom razvoju Europe koji se temelji na uravnoteženom gospodarskom rastu i stabilnosti cijena, visoko konkurentnom socijalnom tržišnom gospodarstvu, s ciljem pune zaposlenosti i društvenog napretka te visokoj razini zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša.”

(2) Odlukom br. 1600/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. srpnja 2002. o utvrđivanju Šestog programa djelovanja Zajednice za okoliš ([2]) potvrđuje se nužnost pouzdanih informacija o stanju okoliša kao i o ključnim trendovima, pritiscima i pokretačima ekoloških promjena za razvoj učinkovite politike i njezinu primjenu, te općenito za jačanje uloge građana. Trebalo bi razviti instrumente kako bi se povećala osviještenost javnosti o ekološkim učincima gospodarskih djelatnosti.

(3) Znanstveno utemeljen pristup mjerenju pomanjkanja resursa će u budućnosti biti ključan za održivi razvoj Unije.

(4) Odlukom 1578/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2007. o Statističkom programu Zajednice od 2008. do 2012. ([3]) jasno se upućuje na potrebu za visoko kvalitetnim statistikama i računima u području okoliša. Nadalje, u okviru glavnih inicijativa za razdoblje od 2008. do 2012. navodi se da bi trebalo razviti pravne temelje, prema potrebi, za ključna područja prikupljanja podataka o okolišu koja trenutačno nisu obuhvaćena pravnim aktima.

([1]) Stajalište Europskog parlamenta od 7. lipnja 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 21. lipnja 2011.
([2]) SL L 242, 10.9.2002., str. 1.
([3]) SL L 344, 28.12.2007., str. 15.

▼B

(5) U Komunikaciji od 20. kolovoza 2009. pod naslovom „BDP i dalje: mjerenje napretka u svijetu koji se mijenja”, Komisija je prepoznala potrebu za dopunjavanjem postojećih pokazatelja podacima koji uključuju ekološke i društvene aspekte kako bi se omogućilo donošenje dosljednije i sveobuhvatnije politike. S tim ciljem, ekonomski računi okoliša omogućuju praćenje pritisaka gospodarstva na okoliš i proučavanje mogućnosti za njihovo smanjivanje. Ekonomski računi okoliša pokazuju međudjelovanje čimbenika gospodarstva, domaćinstava i okoliša te stoga pružaju više informacija nego nacionalni računi pojedinačno. Značajan su izvor podataka za odluke o okolišu i Komisija bi ih trebala uzeti u obzir pri sastavljanju procjena učinaka. U skladu s načelima održivog razvoja i težnjom da se ostvari gospodarstvo s učinkovitom raspodjelom resursa i niskom razinom onečišćenja, uklopljeno u Strategiju Europa 2020. i razne važne inicijative, razvoj okvira podataka koji pored ekonomskih pitanja dosljedno uključuje i pitanja okoliša postaje tim više nezaobilazna potreba.

(6) Europski sustav računa (ESA), uspostavljen Uredbom Vijeća (EZ) br. 2223/96 od 25. lipnja 1996. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Zajednici [1] (ESA 95), koji je u skladu sa Sustavom nacionalnih računa (SNA) koji je u veljači 1993. usvojila Statistička komisija Ujedinjenih naroda, glavni je alat na kojem se temelji ekonomska statistika Unije kao i mnogi ekonomski pokazatelji (uključujući BDP). Okvir ESA-e može se koristiti za analizu i ocjenu raznih aspekata gospodarstva (npr. strukture gospodarstva, posebnih dijelova, razvoja tijekom vremena), no za neke specifične potrebe, kao što je analiza međudjelovanja između okoliša i gospodarstva, najbolje je rješenje uspostaviti zasebne satelitske račune.

(7) Europsko vijeće u svojim je zaključcima iz lipnja 2006. pozvalo Uniju i države članice da prošire nacionalne račune na ključne aspekte održivog razvoja. Nacionalne račune bi stoga trebalo dopuniti integriranim ekonomskim računima okoliša koji će osiguravati potpuno dosljedne podatke.

(8) Vrlo je važno da se europski ekonomski računi okoliša, čim sustav postane u potpunosti operativan, aktivno i točno koriste u svim državama članicama i u donošenju svih relevantnih politika Unije kao ključan temelj za procjene učinaka, zakonodavne prijedloge i druge značajne rezultate političkog procesa.

(9) Pravodobniji podaci se mogu dobiti i kratkoročnim prognoziranjem, koje daje pouzdane procjene pomoću statističkih metoda sličnih onima koje se koriste za predviđanje.

[1] SL L 310, 30.11.1996., str. 1.

▼B

(10) Satelitski računi omogućuju proširenje analitičkih mogućnosti nacionalnog računovodstva na odabrana društveno osjetljiva područja, kao što su pritisci na okoliš zbog čovjekove djelatnosti, na fleksibilan način, bez preopterećivanja ili ometanja središnjeg sustava. Satelitski računi trebali bi biti na raspolaganju javnosti redovito i u razumljivom obliku.

(11) Sustav integriranih ekonomskih računa okoliša (SEEA) koji su zajednički razvili Ujedinjeni narodi, Europska komisija, Međunarodni monetarni fond, Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj i Svjetska banka je satelitski sustav Sustava nacionalnih računa (SNA). Unutar zajedničkog okvira on udružuje informacije o gospodarstvu i okolišu s ciljem mjerenja doprinosa okoliša gospodarstvu i učinka gospodarstva na okoliš. Donositeljima politika osigurava indikatore i opisne statistike za praćenje tih međudjelovanja, kao i bazu podataka za strateško planiranje i analizu politike s ciljem pronalaženja održivijih putova razvoja.

(12) Koliko je god to moguće, sustav SEEA združuje i integrira različite kategorije ekonomskih računa okoliša. Općenito, sve te kategorije proširuju postojeće koncepte troška, stvaranja kapitala i kapitalnih zaliha iz sustava SNA tako da ih dopunjuju dodatnim podacima u fizičkom smislu kako bi se obuhvatili troškovi okoliša i korištenje prirodnih resursa u proizvodnji, ili ih mijenjaju uključivanjem tih učinaka izraženih u novcu. U okviru tog općenitog usmjerenja, različite postojeće kategorije znatno se razlikuju prema metodologiji i prema pitanjima okoliša na koje se odnose.

(13) Komisija je predstavila svoju prvu strategiju „zelenog računovodstva” 1994. godine. Od tada su Komisija (Eurostat) i države članice razvijale i testirale računovodstvene metode do mjere da nekoliko država članica sada redovito osigurava prve skupine ekonomskih računa okoliša. Najčešći su računi o fizičkom toku emisija u zrak (uključujući stakleničke plinove) i utrošku materijala, te novčani računi o izdacima za zaštitu okoliša i o porezima za okoliš.

(14) Jedan od ciljeva za razdoblje na koje se odnosi Statistički program Zajednice od 2008. do 2012. je pokretanje inicijativa za nadomještanje sporazumâ zakonodavstvom Unije u određenim područjima u kojima se europske statistike redovito proizvode i dovoljno su razvijene.

(15) Uredbom (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici ([1]) osigurava se referentni okvir za europske ekonomske račune okoliša. Posebno se zahtijeva usklađenost europske statistike s načelima profesionalne neovisnosti, nepristranosti, objektivnosti, pouzdanosti, povjerljivosti statističkih podataka i troškovne učinkovitosti.

([1]) SL L 87, 31.3.2009., str. 164.

▼B

(16) S obzirom da je u tijeku razvoj različitih skupina ekonomskih računa okoliša koje nisu razvijene u jednakoj mjeri, trebalo bi usvojiti modularnu strukturu koja bi osiguravala odgovarajuću fleksibilnost i između ostalog omogućavala uvođenje novih modula.

(17) Trebalo bi oblikovati program pilot istraživanja radi boljeg izvješćivanja i kvalitete podataka, boljih metodologija i pripreme za daljnji razvoj.

(18) Prije uvođenja dodatnih zahtjeva u pogledu izvješćivanja trebalo bi provesti ocjenu izvedivosti.

(19) Komisija bi trebala biti ovlaštena za odobravanje odstupanja državama članicama tijekom prijelaznih razdoblja ako su potrebne značajne prilagodbe njihovih nacionalnih statističkih sustava.

(20) Unija bi trebala poticati uvođenje ekonomskih računa okoliša u trećim zemljama, a posebno u onima koje dijele prirodne resurse (pretežno vodu) s državama članicama.

(21) S obzirom da se cilj ove Uredbe, a to je uspostavljanje zajedničkog okvira za prikupljanje, pripremanje, slanje i ocjenjivanje europskih ekonomskih računa okoliša, ne može u dovoljnoj mjeri postići na razini država članica, već se može bolje postići na razini Unije, Unija može usvojiti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je navedeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je navedeno u tom članku, ova Uredba ne prelazi okvire onog što je potrebno za postizanje tog cilja.

(22) Komisiji bi se u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebala delegirati ovlast za donošenje akata radi prilagodbe modula razvoju zaštite okoliša, gospodarstva ili tehnologije, kao i radi osiguravanja metodoloških smjernica. Posebno je važno da Komisija pri svojem pripremnom radu provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući na razini stručnjaka. Komisija bi pri pripremanju i sastavljanju delegiranih akata trebala osigurati slanje bitnih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću, istodobno, pravodobno i na odgovarajući način.

(23) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi se trebale dodijeliti provedbene ovlasti. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela o mehanizmima država članica za kontrolu izvršavanja provedbenih ovlasti Komisije ([1]).

([1]) SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

▼B

(24) Provedeno je savjetovanje s Odborom Europskog statističkog sustava,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

*Članak 1.*

**Predmet**

Ovom Uredbom uspostavlja se zajednički okvir za prikupljanje, pripremanje, slanje i ocjenjivanje europskih ekonomskih računa okoliša s ciljem oblikovanja ekonomskih računa okoliša kao satelitskih računa sustava ESA 95, osiguranjem metodologije, zajedničkih normi, značenja pojmova, klasifikacija i računovodstvenih pravila koje treba koristiti kod pripremanja ekonomskih računa okoliša.

*Članak 2.*

**Definicije**

Za potrebe ove Uredbe koriste se sljedeće definicije:

1. „emisije u zrak” znači fizički tok plinovitih ili čestičnih materijala iz nacionalnog gospodarstva (procesa proizvodnje ili potrošnje) u atmosferu (kao dio sustava okoliša);

2. „porez vezan za okoliš” znači porez čija je porezna osnovica fizička jedinica (ili nadomjestak za fizičku jedinicu) nečega što ima dokazan specifičan negativan učinak na okoliš i koji je u ESA 95 utvrđen kao porez;

3. „računi tokova materijala u cjelokupnom gospodarstvu (EW-MFA)” znači dosljedne zbirke inputa materijala u nacionalna gospodarstva, promjena u zalihama materijala unutar gospodarstva i outputi materijala u druga gospodarstva ili u okoliš;

▼M1

4. „izdaci za zaštitu okoliša” znači gospodarski resursi koje rezidentne jedinice namjenjuju zaštiti okoliša. Zaštita okoliša uključuje sve aktivnosti i djelovanja čija je glavna svrha prevencija, smanjenje i uklanjanje onečišćenja i svakog drugog uništavanja okoliša. Te aktivnosti i djelovanja uključuju sve mjere za obnovu okoliša nakon njegovog uništavanja. Iz ove definicije izuzete su aktivnosti koje bez obzira na povoljan učinak za okoliš prvenstveno zadovoljavaju tehničke potrebe ili unutarnje zahtjeve za higijenu ili osiguranje poduzeća ili druge institucije;

5. „sektor ekoloških dobara i usluga” znači proizvodne djelatnosti nacionalnog gospodarstva koje stvaraju ekološke proizvode (ekološka dobra i usluge). Ekološki proizvodi jesu proizvodi koji su proizvedeni u svrhu zaštite okoliša, kako je navedeno u točki 4., i upravljanja resursima. Upravljanje resursima uključuje očuvanje, održavanje i povećanje zaliha prirodnih resursa i stoga zaštitu tih resursa od njihovog iscrpljivanja;

▼M1

6. „računi fizičkog toka energije” znači stalno usklađivanje fizičkih tokova energije u nacionalnim gospodarstvima, tokove unutar gospodarstva i *outpute* u druga gospodarstva ili okoliš.

▼B

*Članak 3.*

**Moduli**

1. Ekonomski računi okoliša koje treba pripremati u zajedničkom okviru iz članka 1. razvrstavaju se u sljedeće module:

(a) modul za račune emisija u zrak, kako je utvrđeno u Prilogu I.;

(b) modul za poreze vezane za okoliš prema gospodarskoj djelatnosti, kako je utvrđeno u Prilogu II.;

(c) modul za račune tokova materijala u cjelokupnom gospodarstvu, kako je utvrđeno u Prilogu III.;

▼M1

(d) modul za račune izdataka za zaštitu okoliša, kao što je navedeno u Prilogu IV.;

(e) modul za račune sektora ekoloških dobara i usluga, kao što je navedeno u Prilogu V.;

(f) modul za račune fizičkog toka energije, kao što je navedeno u Prilogu VI.

▼B

2. Svaki prilog sadrži sljedeće informacije:

(a) ciljeve radi kojih se pripremaju računi;

(b) obuhvat računa;

(c) popis značajki za koje se pripremaju i šalju podaci;

(d) prvu referentnu godinu, učestalost i rokove dostavljanja za pripremu računa;

(e) tablice za izvješćivanje;

(f) najdulje moguće trajanje prijelaznog razdoblja iz članka 8. tijekom kojeg Komisija može odobriti odstupanja.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata kada je potrebno uzeti u obzir razvoj zaštite okoliša, gospodarstva ili tehnologije, u skladu s člankom 9.:

(a) radi osiguravanja metodoloških smjernica; i

(b) radi ažuriranja priloga iz stavka 1. u pogledu informacija iz stavka 2. točaka (c) do (e).

Pri izvršavanju svoje ovlasti prema ovom stavku, Komisija osigurava da njezini delegirani akti ne nameću značajna dodatna administrativna opterećenja državama članicama i jedinicama ispitanika.

▼M1

4. Komisija ima ovlasti donošenja delegiranih akata u skladu s člankom 9. kako bi se utvrdili energenti iz odjeljka 3. Priloga VI. na temelju popisa iz Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]).

Takvi delegirani akti ne nameću značajna dodatna opterećenja za države članice ili ispitanike. Prilikom uspostave i naknadnog ažuriranja popisa iz prvog stavka, Komisija propisno opravdava svoja djelovanja, prema potrebi koristeći *input* relevantnih stručnjaka s područja analize troškova, uključujući ocjenu opterećenja ispitanika i troškova izrade.

5. Kako bi se olakšala ujednačena primjena Priloga V., Komisija do 31. prosinca 2015. provedbenim aktima utvrđuje indikativnu zbirku ekoloških dobara i usluga gospodarskih djelatnosti prema Prilogu V. na temelju sljedećih kategorija: posebne ekološke usluge, proizvodi namijenjeni isključivo okolišu (povezani proizvodi), prilagođena dobra i tehnologije zaštite okoliša. Komisija prema potrebi ažurira zbirku.

Provedbeni akti navedeni u prvom podstavku donose se u skladu s postupkom razmatranja iz članka 11. stavka 2.

▼B

*Članak 4.*

**Pilot istraživanja**

1. Komisija sastavlja program pilot istraživanja koje države članice provode dobrovoljno radi razvoja izvješćivanja i poboljšanja kvalitete podataka, uspostavljanja dugoročnih nizova i razvoja metodologije. Program uključuje pilot istraživanja kojima se ispituje izvodivost uvođenja novih modula ekonomskih računa okoliša. Pri sastavljanju programa Komisija osigurava da se državama članicama i jedinicama ispitanika ne nameću dodatna administrativna ili financijska opterećenja.

2. Komisija ocjenjuje i objavljuje rezultate pilot istraživanja uzimajući u obzir korist dostupnosti podataka u odnosu na trošak prikupljanja i administrativno opterećenje izvješćivanja. Ti se rezultati uzimaju u obzir u prijedlozima za uvođenje novih modula ekonomskih računa okoliša koje Komisija može uključiti u izvješće iz članka 10.

*Članak 5.*

**Prikupljanje podataka**

1. Države članice prikupljaju potrebne podatke za bilježenje značajki iz članka 3. stavka 2. točke (c) u skladu s prilozima ovoj Uredbi.

([1]) Uredba (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetskoj statistici (SL L 304, 14.11.2008., str. 1.).

▼B

2. Države članice prikupljaju potrebne podatke koristeći kombinacije različitih izvora navedenih dalje u tekstu i poštujući načelo administrativnog pojednostavljenja:

(a) ankete;

(b) postupci statističkih procjena u slučajevima kada neke značajke nisu zabilježene za sve jedinice;

(c) administrativni izvori.

3. Države članice obavješćuju Komisiju i dostavljaju pojedinosti o korištenim metodama i izvorima.

*Članak 6.*

**Dostavljanje Komisiji (Eurostat)**

1. Države članice Komisiji (Eurostatu) dostavljaju podatke utvrđene u prilozima, uključujući povjerljive podatke, u rokovima koji su utvrđeni u prilozima.

2. Podaci se dostavljaju u odgovarajućem tehničkom formatu koji Komisija treba utvrditi provedbenim aktima. Ti se provedbeni akti usvajaju u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 11. stavka 2.

*Članak 7.*

**Ocjena kvalitete**

1. Za potrebe ove Uredbe na podatke koji se trebaju dostaviti primjenjuju se mjerila kvalitete iz članka 12. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 223/2009.

2. Države članice dostavljaju Komisiji (Eurostat) izvješće o kvaliteti dostavljenih podataka.

3. Primjenjujući mjerila kvalitete iz stavka 1. na podatke obuhvaćene ovom Uredbom, Komisija donosi provedbene akte radi utvrđivanja načina, strukture i učestalosti izvješća o kvaliteti. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 11. stavka 2.

4. Komisija (Eurostat) ocjenjuje kvalitetu dostavljenih podataka i može u roku od jednog mjeseca od primitka podataka zatražiti od predmetne države članice da prema potrebi dostavi dodatne informacije o podacima ili revidiran skup podataka.

*Članak 8.*

**Odstupanja**

1. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi odobrila odstupanja državama članicama tijekom prijelaznih razdoblja iz priloga ako su potrebne značajne prilagodbe njihovih nacionalnih statističkih sustava. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 11. stavka 2.

▼M1

2. U svrhu dobivanja odstupanja iz stavka 1. za Priloge I., II. i III., dotična država članica do 12. studenoga 2011. Komisiji dostavlja valjano utemeljen zahtjev. U svrhu dobivanja odstupanja iz stavka 1. za Priloge IV., V. i VI., dotična država članica do 17. rujna 2014. Komisiji dostavlja valjano utemeljen zahtjev.

▼B

*Članak 9.*

**Izvršenje delegiranja**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenim u ovom članku.

▼M1

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavaka 3. i članka 4. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina od 11. kolovoza 2011. Komisija sastavlja izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti automatski se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 3. stavaka 3. i 4. Odlukom o opozivu prestaje delegiranje ovlasti navedenih u toj odluci. Ona proizvodi učinke sljedećeg dana od dana objave odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji datum koji je u njoj naveden. Odluka ne utječe na važenje delegiranih akata koji su već stupili na snagu.

▼B

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

▼M1

5. Delegirani akt donesen u skladu s člankom 3. stavcima 3. i 4. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. To se razdoblje produžuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

▼B

*Članak 10.*

**Izvješće i preispitivanje**

Do 31. prosinca 2013. i svake 3 godine nakon toga, Komisija dostavlja izvješće o primjeni ove Uredbe Europskom parlamentu i Vijeću. U tom izvješću posebno ocjenjuje kvalitetu dostavljenih podataka, metode prikupljanja podataka, administrativno opterećenje na države članice i jedinice koje izvješćuju, kao i izvedivost i učinkovitost tih statistika.

Izvješće prema potrebi i uzimajući u obzir rezultate iz članka 4. stavka 2. prate prijedlozi:

▼B

— za uvođenje novih modula ekonomskih računa okoliša, kao što su izdaci za zaštitu okoliša i prihodi od zaštite okoliša (EPER)/računi izdataka za zaštitu okoliša (EPEA), sektor ekoloških dobara i usluga (EGSS), energetski računi, transferi (subvencije) vezani za okoliš, računi korištenja resursa i izdataka za upravljanje (RUMEA), vodni računi (kvantitativni i kvalitativni), računi otpada, računi šuma, računi usluga ekosustava, računi zaliha materijala u cjelokupnom gospodarstvu (EW-MSA) i mjerenje neupotrijebljenih iskopanih zemljanih materijala (uključujući tlo),

— namijenjeni daljnjem poboljšanju kvalitete podataka i metoda prikupljanja podataka, radi bolje pokrivenosti i usporedivosti podataka i smanjenje administrativnog opterećenja na poslovanje i administraciju.

*Članak 11.*

**Odbor**

1. Komisiji pomaže Odbor Europskog statističkog sustava osnovan na temelju Uredbe (EZ) br. 223/2009. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

*Članak 12.*

**Stupanje na snagu**

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

▼B

*PRILOG I.*

## MODUL ZA RAČUNE EMISIJA U ZRAK

### Odjeljak 1.

CILJEVI

U računima emisija u zrak bilježe se i predstavljaju podaci o emisijama u zrak na način koji je usklađen sa sustavom nacionalnih računa. U njima se bilježe emisije u zrak nacionalnog gospodarstva raščlanjene prema gospodarskim djelatnostima iz kojih nastaju emisije, kako je opisano u ESA 95. Gospodarske djelatnosti obuhvaćaju proizvodnju i potrošnju.

U ovom su Prilogu utvrđeni podaci koje države članice trebaju prikupljati, pripremati, dostavljati i ocjenjivati za račune emisija u zrak. Ti će se podaci pripremati na način koji povezuje emisije s gospodarskim djelatnostima proizvodnje i potrošnje industrije i domaćinstava. Podaci o neposrednim emisijama koji se šalju na temelju ove Uredbe združivat će se s tablicama gospodarskih inputa i outputa, tablicama ponude i uporabe te podacima o potrošnji domaćinstava koje se već šalju Komisiji (Eurostat) u okviru izvješćivanja na temelju ESA 95.

### Odjeljak 2.

OBUHVAT

Računi emisija u zrak imaju jednake granice sustava kao i ESA 95 i isto se temelje na načelu rezidentnosti.

U skladu s ESA 95, pojam rezidentnosti temelji se na sljedećem načelu: jedinica se smatra rezidentnom jedinicom neke države ako ima središte gospodarskog interesa na ekonomskom području te države, tj. ako tijekom duljeg razdoblja (jedne godine ili dulje) obavlja gospodarske djelatnosti na tom području.

Računi emisija u zrak bilježe emisije koje nastaju iz djelatnosti svih rezidentnih jedinica, neovisno o tome gdje te emisije geografski nastaju u stvarnosti.

Računi emisija u zrak bilježe tokove ostataka plinovitih i čestičnih materijala koji potječu iz nacionalnog gospodarstva i utječu u atmosferu. Za potrebe ove Uredbe pojam „atmosfera” odnosi se na dio ekosustava. Granica sustava se odnosi na granicu između nacionalnog gospodarstva (kao dijela gospodarskog sustava) i atmosfere (kao dijela ekosustava). Nakon što pređu granicu sustava, emitirane tvari izvan su čovjekove kontrole i postaju dio prirodnih ciklusa materijala te mogu uzrokovati više vrsta učinaka u okolišu.

### Odjeljak 3.

POPIS ZNAČAJKI

Države članice pripremaju statistiku o emisijama u zrak sljedećih onečišćujućih tvari:

| Naziv emisije u zrak | Simbol emisije u zrak | Jedinica izvješćivanja |
|---|---|---|
| Ugljikov dioksid bez emisija iz biomase | $CO_2$ | 1 000 tona (Gg) |
| Ugljikov dioksid iz biomase | $CO_2$. biomase | 1 000 tona (Gg) |

▼B

| Naziv emisije u zrak | Simbol emisije u zrak | Jedinica izvješćivanja |
|---|---|---|
| Didušikov oksid | $N_2O$ | tone (Mg) |
| Metan | $CH_4$ | tone (Mg) |
| Perfluorougljici | PFC | tone (Mg) ekvivalenta $CO_2$- |
| Fluorougljikovodici | HFC | tone (Mg) ekvivalenta $CO_2$- |
| Sumpor-heksafluorid | $SF_6$ | tone (Mg) ekvivalenta $CO_2$- |
| Dušikovi oksidi | $NO_X$ | tone (Mg) ekvivalenta $CO_2$- |
| Ne-metanski hlapivi organski spojevi | NMVOC | tone (Mg) |
| Ugljikov monoksid | CO | tone (Mg) |
| Čestične tvari < 10 μm | $PM_{10}$ | tone (Mg) |
| Čestične tvari < 2,5 μm | $PM_{2,5}$ | tone (Mg) |
| Sumporov dioksid | $SO_2$ | tone (Mg) |
| Amonijak | $NH_3$ | tone (Mg) |

Svi se podaci dostavljaju zaokruženi na jedno decimalno mjesto.

**Odjeljak 4.**

PRVA REFERENTNA GODINA, UČESTALOST I ROKOVI SLANJA

1. Statistički se podaci pripremaju i dostavljaju jednom godišnje.

2. Statistički se podaci dostavljaju u roku od 21 mjeseca od kraja referentne godine.

3. Kako bi zadovoljila potrebe korisnika za potpunim i pravovremenim skupovima podataka, čim postane dostupno dovoljno podataka iz pojedinačnih država, Komisija (Eurostat) priprema procjene ukupnih iznosa na razini EU-27 za glavne agregate ovog modula. Komisija (Eurostat) kad god je to moguće priprema i objavljuje procjene za podatke koje države članice nisu dostavile unutar roka iz točke 2.

4. Prva referentna godina je godina u kojoj ova Uredba stupa na snagu.

5. Države članice prilikom dostavljanja prvih podataka uključuju godišnje podatke od 2008. do prve referentne godine.

6. Prilikom svakog sljedećeg dostavljanja podataka Komisiji, države članice dostavljaju godišnje podatke za godine n-4, n-3, n-2, n-1 i n, pri čemu je n referentna godina.

**Odjeljak 5.**

TABLICE ZA IZVJEŠĆIVANJE

1. Za svaku od značajki iz odjeljka 3. pripremaju se podaci na temelju hijerarhijske klasifikacije gospodarskih djelatnosti NACE Rev. 2 (razina agregiranja A*64), koja je potpuno usklađena s ESA 95. Pored toga pripremaju se podaci za:

▼B

— emisije u zrak iz domaćinstava,

— vezne stavke, pod čime se misli na izvješćivanje stavaka koje jasno pomiruju razlike između računa emisija u zrak koji se šalju na temelju ove Uredbe i podataka koji se izvješćuju u službenim nacionalnim inventarima emisija u zrak.

2. Hijerarhijska klasifikacija iz stavka 1. je sljedeća:

| |
|---|
| Emisije u zrak iz industrije — NACE Rev.2 (A*64) |
| Emisije u zrak iz domaćinstava |
| — Promet |
| — Grijanje/hlađenje |
| — Ostalo |
| Vezne stavke |
| Zbroj računa emisija u zrak (industrija + domaćinstva) |
| *Minus nacionalni rezidenti u inozemstvu* |
| – Nacionalna ribarska plovila koja djeluju u inozemstvu |
| – Kopneni promet |
| – Vodni promet |
| – Zračni promet |
| *Plus nerezidenti na teritoriju* |
| + Kopneni promet |
| + Vodni promet |
| + Zračni promet |
| *(+ ili –) Ostale prilagodbe i statistička odstupanja* |
| = Ukupne emisije onečišćujuće tvari X kako se izvješćuju UNFCCC-u ([1])/CLRTAP-u ([2]) |

([1]) Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime.
([2]) Konvencija o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka.

**Odjeljak 6.**

NAJDULJE TRAJANJE PRIJELAZNIH RAZDOBLJA

Najdulje trajanje prijelaznog razdoblja za primjenu odredbi ovog Priloga je 2 godine od prvog roka dostavljanja.

▼B

*PRILOG II.*

## MODUL ZA POREZE VEZANE ZA OKOLIŠ PREMA GOSPODARSKOJ DJELATNOSTI

### Odjeljak 1.

CILJEVI

U statistikama poreza vezanih za okoliš bilježe se i predstavljaju podaci sa stajališta poreznih obveznika na način koji je potpuno usklađen s podacima koji se šalju na temelju ESA 95. U njima se bilježe prihodi nacionalnih gospodarstava od poreza vezanih za okoliš prema gospodarskoj djelatnosti. Gospodarske djelatnosti obuhvaćaju proizvodnju i potrošnju.

U ovom su prilogu utvrđeni podaci koje države članice trebaju prikupljati, pripremati, dostavljati i ocjenjivati za prihode od poreza vezanih za okoliš prema gospodarskoj djelatnosti.

Statistike poreza vezanih za okoliš mogu se izravno temeljiti na poreznim statistikama i financijskim statistikama vlade, ali korištenje podataka o porezima koji se šalju na temelju ESA 95, ako je moguće, ima određene prednosti.

Statistike poreza vezanih za okoliš temelje se na iznosima koji se dokazuju ocjenama i izjavama ili vremenski prilagođenim novčanim primicima, kako bi se osigurala dosljednost s ESA 95 i povećala međunarodna usporedivost.

ESA 95 također sadrži informacije o tome koje industrije i sektori plaćaju poreze. Informacije o porezima koje se šalju na temelju ESA 95 mogu se pronaći u računima institucionalnog sektora i tablicama ponude i uporabe.

### Odjeljak 2.

OBUHVAT

Porezi vezani za okoliš imaju iste granice sustava kao i ESA 95 i sastoje se od obveznih nepovratnih plaćanja u gotovini ili u naravi koje prikuplja opća država ili institucije Unije.

Porezi vezani za okoliš pripadaju sljedećim kategorijama ESA 95:

— porezi na proizvodnju i uvoz (D.2),

— tekući porezi na dohodak, imovinu itd. (D.5),

— kapitalni porezi (D.91).

### Odjeljak 3.

POPIS ZNAČAJKI

Države članice pripremaju statističke podatke o porezima vezanim za okoliš prema sljedećim značajkama:

— porezi na energiju,

— porezi na transport,

— porezi na onečišćenje,

— porezi na prirodne izvore.

Svi se podaci izvješćuju u milijunima u nacionalnoj valuti.

▼B

**Odjeljak 4.**

PRVA REFERENTNA GODINA, UČESTALOST I ROKOVI DOSTAVLJANJA

1. Statistički se podaci pripremaju i dostavljaju jednom godišnje.

2. Statistički se podaci dostavljaju u roku od 21 mjeseca od kraja referentne godine.

3. Kako bi zadovoljila potrebe korisnika za potpunim i pravovremenim skupovima podataka, čim postane dostupno dovoljno podataka iz pojedinačnih država, Komisija (Eurostat) priprema procjene ukupnih iznosa na razini EU-27 za glavne agregate ovog modula. Komisija (Eurostat) kad god je to moguće priprema i objavljuje procjene za podatke koje države članice nisu dostavile unutar roka iz točke 2.

4. Prva referentna godina je godina u kojoj ova Uredba stupa na snagu.

5. Države članice prilikom dostavljanja prvih podataka uključuju godišnje podatke od 2008. do prve referentne godine.

6. Prilikom svakog sljedećeg dostavljanja podataka Komisiji, države članice dostavljaju godišnje podatke za godine n-4, n-3, n-2, n-1 i n, pri čemu je n referentna godina.

**Odjeljak 5.**

TABLICE ZA IZVJEŠĆIVANJE

Za svaku od značajki iz odjeljka 3., o podacima se izvješćuje sa stajališta poreznih obveznika.

O podacima o proizvođačima izvješćuje se raščlanjeno prema hijerarhijskoj klasifikaciji gospodarskih djelatnosti NACE Rev. 2 (razina agregiranja A*64 kako je utvrđena u ESA 95).

O podacima o potrošačima izvješćuje se za:

— domaćinstva,

— nerezidente.

Ako se porez ne može pripisati niti jednoj od gore navedenih skupina djelatnosti, o podacima se izvješćuje kao da su neraspoređeni.

**Odjeljak 6.**

NAJDULJE TRAJANJE PRIJELAZNIH RAZDOBLJA

Najdulje trajanje prijelaznog razdoblja za primjenu odredbi ovog Priloga je 2 godine od prvog roka dostavljanja.

▼B

*PRILOG III.*

## MODUL ZA RAČUNE TOKOVA MATERIJALA U CJELOKUPNOM GOSPODARSTVU (EW-MFA)

### Odjeljak 1.

CILJEVI

Računi tokova materijala u cjelokupnom gospodarstvu (EW-MFA) obuhvaćaju sve čvrste, plinovite i tekuće materijale, osim tokova zraka i vode, koji se mjere u jedinicama mase po godini. Kao i sustav nacionalnih računa, EW-MFA imaju dvije glavne namjene. Detaljni tokovi materijala osiguravaju bogatu empirijsku bazu podataka za brojna analitička istraživanja. Isto tako se koriste za pripremu različitih pokazatelja tokova materijala u cjelokupnom gospodarstvu za nacionalna gospodarstva.

U ovom su Prilogu utvrđeni podaci koje države članice moraju prikupljati, pripremati, dostavljati i ocjenjivati za EW-MFA.

### Odjeljak 2.

OBUHVAT

Razlika između zaliha i tokova temeljno je načelo sustava toka materijala. Općenito, tok je varijabla koja mjeri količinu u nekom vremenskom razdoblju, dok je zaliha varijabla koja mjeri količinu u određenom trenutku. Računi EW-MFA odgovaraju pojmu toka. Njima se mjeri tok inputa i outputa materijala i promjena zaliha unutar gospodarstva u jedinicama mase godišnje.

Računi EW-MFA usklađeni su s načelima sustava nacionalnih računa, kao što je načelo rezidentnosti. Oni prate tokove materijala koji su povezani s djelatnostima svih rezidentnih jedinica nacionalnog gospodarstva, neovisno o njihovoj geografskoj lokaciji.

U računima EW-MFA postoje dvije važne vrste toka materijala koji prelaze granice sustava:

1. tokovi materijala između nacionalnog gospodarstva i prirodnog okoliša. Sastoje se od iskorištavanja materijala (tj. sirovina ili neobrađenih materijala) i ispuštanja materijala (koji se često nazivaju ostacima) u prirodni okoliš;

2. tokovi materijala između nacionalnog gospodarstva i preostalog svjetskog gospodarstva. Obuhvaćaju uvoz i izvoz.

Svi tokovi koji prelaze te granice sustava obuhvaćeni su računima EW-MFA, kao i dopunjavanje zaliha materijala koje je stvorio čovjek. Svi ostali tokovi materijala unutar gospodarstva nisu predstavljeni u računima EW-MFA. To znači da se nacionalno gospodarstvo u EW-MFA promatra u cijelosti i da npr. nisu opisane dostave proizvoda između sektora industrije. Također nisu obuhvaćeni prirodni tokovi unutar prirodnog okoliša.

▼B

**Odjeljak 3.**

POPIS ZNAČAJKI

Države članice prema potrebi pripremaju statističke podatke za značajke navedene u odjeljku 5. za račune EW-MFA.

1. Iskorištavanje domaćih izvora obuhvaća godišnje količine krutih, tekućih i plinovitih materijala (osim zraka i vode) koji se iskorištavaju iz prirodnog okoliša kao ulaz u gospodarstvu.

2. Fizički uvoz i fizički izvoz obuhvaća svu uvezenu ili izvezenu robu u jedinicama mase. Razmijenjena roba obuhvaća robu u svim fazama obrade, od sirovina do konačnih proizvoda.

**Odjeljak 4.**

PRVA REFERENTNA GODINA, UČESTALOST I ROKOVI DOSTAVLJANJA

1. Statistički se podaci pripremaju i dostavljaju jednom godišnje.

2. Statistički se podaci dostavljaju u roku od 24 mjeseca od kraja referentne godine.

3. Kako bi zadovoljila potrebe korisnika za potpunim i pravovremenim skupovima podataka, čim postane dostupno dovoljno podataka iz pojedinačnih država, Komisija (Eurostat) priprema procjene ukupnih iznosa na razini EU-27 za glavne agregate ovog modula. Komisija (Eurostat) kad god je to moguće priprema i objavljuje procjene za podatke koje države članice nisu dostavile unutar roka iz točke 2.

4. Prva referentna godina je godina u kojoj ova Uredba stupa na snagu.

5. Države članice prilikom dostavljanja prvih podataka uključuju godišnje podatke od 2008. do prve referentne godine.

6. Prilikom svakog sljedećeg dostavljanja podataka Komisiji, države članice dostavljaju godišnje podatke za godine n-4, n-3, n-2, n-1 i n, pri čemu je n referentna godina.

**Odjeljak 5.**

TABLICE ZA IZVJEŠĆIVANJE

Podaci izraženi u jedinicama mase pripremaju se za značajke navedene u sljedećim tablicama.

▼B

**Tablica A — Iskorištavanje domaćih izvora**

| |
|---|
| 1. **Biomasa** |
| 1.1. Usjevi (osim krmnih usjeva) |
| 1.1.1. Žitarice |
| 1.1.2. Korjenasto i gomoljasto povrće |
| 1.1.3. Bilje za proizvodnju šećera |
| 1.1.4. Mahunarke |
| 1.1.5. Orašasti plodovi |
| 1.1.6. Uljarice |
| 1.1.7. Lisnato povrće |
| 1.1.8. Voće |
| 1.1.9. Bilje za proizvodnju vlakana |
| 1.1.10. Ostali usjevi d.n. |
| 1.2. Ostaci usjeva (korišteni), krmni usjevi i biomasa za pašu |
| 1.2.1. Ostaci usjeva (korišteni) |
| 1.2.1.1. Slama |
| 1.2.1.2. Ostali ostaci usjeva (lišće šećerne i krmne repe, drugo) |
| 1.2.2. Krmni usjevi i biomasa za pašu |
| 1.2.2.1. Krmni usjevi (uključujući žetvu biomase iz travnatih površina) |
| 1.2.2.2. Biomasa za pašu |
| 1.3. Drvo (dodatno dobrovoljno izvješćivanje o neto porastu drvnih zaliha) |
| 1.3.1. Drvna građa (industrijsko oblo drvo) |
| 1.3.2. Gorivo od drva i ostalo iskorištavanje |
| 1.4. Ulov neuzgojenih riba, vodenih biljaka/životinja, lov i skupljanje |
| 1.4.1. Ulov neuzgojenih riba |
| 1.4.2. Sve ostale vodene životinje i biljke |
| 1.4.3. Lov i skupljanje |
| 2. **Metalne rude (sirove rude)** |
| 2.1. Željezo |
| 2.2. Obojeni metali |
| 2.2.1. Bakar (dodatno dobrovoljno izvješćivanje o sadržaju metala) |
| 2.2.2. Nikal (dodatno dobrovoljno izvješćivanje o sadržaju metala) |
| 2.2.3. Olovo (dodatno dobrovoljno izvješćivanje o sadržaju metala) |
| 2.2.4. Cink (dodatno dobrovoljno izvješćivanje o sadržaju metala) |
| 2.2.5. Kositar (dodatno dobrovoljno izvješćivanje o sadržaju metala) |
| 2.2.6. Zlato, srebro, platina i ostali plemeniti metali |
| 2.2.7. Boksit i ostali aluminij |

▼B

2.2.8. Uran i torij

2.2.9. Ostalo d.n.

3. **Nemetalni minerali**

3.1. Mramor, granit, pješčenjak, porfir, bazalt, ostali ukrasni kamen i kamen za gradnju (osim škriljevca)

3.2. Kreda i dolomit

3.3. Škriljevac

3.4. Minerali za kemijsku proizvodnju i mineralna gnojiva

3.5. Sol

3.6. Vapnenac i gips

3.7. Gline i kaolin

3.8. Pijesak i šljunak

3.9. Ostalo d.n.

3.10. Iskopani zemljani materijali (uključujući tlo), samo ako se upotrebljavaju (dobrovoljno izvješćivanje)

4. **Fosilne energetske sirovine/nosioci**

4.1. Ugljen i ostale krute energetske sirovine/nosioci

4.1.1. Lignit (smeđi ugljen)

4.1.2. Kameni ugljen

4.1.3. Uljni škriljevac i bituminozni pijesak

4.1.4. Treset

4.2. Tekuće i plinovite energetske sirovine/nosioci

4.2.1. Sirova nafta, kondenzati i tekući prirodni plin (NGL)

4.2.2. Prirodni plin

**Tablica B (Uvoz — Ukupna trgovina), C (Uvoz — Trgovina izvan EU), D (Izvoz — Ukupna trgovina), E (Izvoz — Trgovina izvan EU)**

1. **Biomasa i proizvodi od biomase**

1.1. Usjevi, neobrađeni i obrađeni

1.1.1. Žitarice, neobrađene i obrađene

1.1.2. Korjenasto i gomoljasto povrće, neobrađeno i obrađeno

1.1.3. Bilje za proizvodnju šećera, neobrađene i obrađene

1.1.4. Mahunarke, neobrađene i obrađene

1.1.5. Orašasti plodovi, neobrađeni i obrađeni

1.1.6. Uljarice, neobrađene i obrađene

1.1.7. Povrće, neobrađeno i obrađeno

1.1.8. Voće, neobrađeno i obrađeno

1.1.9. Bilje za proizvodnju vlakana, neobrađeno i obrađeno

1.1.10. Ostali usjevi d.n., neobrađeni i obrađeni

1.2. Ostaci usjeva i krmni usjevi

1.2.1. Ostaci usjeva (korišteni), neobrađeni i obrađeni

▼B

| |
|---|
| 1.2.1.1. Slama |
| 1.2.1.2. Ostali ostaci usjeva |
| 1.2.2. Krmni usjevi |
| 1.2.2.1. Krmni usjevi |
| 1.3. Drvo i drveni proizvodi |
| 1.3.1. Drvna građa, neobrađena i obrađena |
| 1.3.2. Gorivo od drva i ostalo iskorištavanje, neobrađeno i obrađeno |
| 1.4. Ulov riba i ostalih vodenih životinja i biljaka, neobrađene i obrađene |
| 1.4.1. Ulov riba |
| 1.4.2. Sve ostale vodene životinje i biljke |
| 1.5. Žive životinje osim pod 1.4. i proizvodi životinjskog podrijetla |
| 1.5.1. Žive životinje osim pod 1.4. |
| 1.5.2. Meso i mesni proizvodi |
| 1.5.3. Mliječni proizvodi, ptičja jaja i med |
| 1.5.4. Ostali proizvodi od životinja (životinjska vlakna, koža, krzno itd.) |
| 1.6. Proizvodi pretežno od biomase |
| 2. **Metalne rude i koncentrati, neobrađeni i obrađeni** |
| 2.1. Rude i koncentrati željeza, željezo i čelik, neobrađeni i obrađeni |
| 2.2. Rude i koncentrati obojenih metala, neobrađeni i obrađeni |
| 2.2.1. Bakar |
| 2.2.2. Nikal |
| 2.2.3. Olovo |
| 2.2.4. Cink |
| 2.2.5. Kositar |
| 2.2.6. Zlato, srebro, platina i ostali plemeniti metali |
| 2.2.7. Boksit i ostali aluminij |
| 2.2.8. Uran i torij |
| 2.2.9. Ostalo d.n. |
| 2.3. Proizvodi pretežno od metala |
| 3. **Nemetalni minerali, neobrađeni i obrađeni** |
| 3.1. Mramor, granit, pješčenjak, porfir, bazalt i ostali ukrasni kamen i kamen za gradnju (osim škriljevca) |
| 3.2. Kreda i dolomit |
| 3.3. Škriljevac |
| 3.4. Minerali za kemijsku proizvodnju i mineralna gnojiva |
| 3.5. Sol |
| 3.6. Vapnenac i gips |
| 3.7. Gline i kaolin |
| 3.8. Pijesak i šljunak |
| 3.9. Ostalo d.n. |

▼B

| |
|---|
| 3.10. Iskopani zemljani materijali (uključujući tlo), samo ako se upotrebljavaju (dobrovoljno izvješćivanje) |
| 3.11. Proizvodi pretežno od nemetalnih minerala |
| 4. **Fosilne energetske sirovine/nosioci, neobrađeni i obrađeni** |
| 4.1. Ugljen i ostale krute energetske sirovine, neobrađene i obrađene |
| 4.1.1. Lignit (smeđi ugljen) |
| 4.1.2. Kameni ugljen |
| 4.1.3. Uljni škriljevac i bituminozni pijesak |
| 4.1.4. Treset |
| 4.2. Tekuće i plinovite energetske sirovine, neobrađene i obrađene |
| 4.2.1. Sirova nafta, kondenzati i tekući prirodni plin (NGL) |
| 4.2.2. Prirodni plin |
| 4.3. Proizvodi pretežno od fosilnih energetskih sirovina |
| 5. **Ostali proizvodi** |
| 6. **Uvoz otpada (tablice B i C)/izvoz otpada (tablice D i E) za konačnu obradu i zbrinjavanje** |

U tablicama B i D uključene su sljedeće prilagodbe kako bi se uzelo u obzir načelo rezidentnosti:

| |
|---|
| Opskrba gorivom rezidentnih jedinica u inozemstvu (dodatak uvozu u tablici B) i opskrba gorivom nerezidentnih jedinica na nacionalnom području (dodatak izvozu u tablici D) |
| 1. Gorivo za kopneni promet |
| 2. Gorivo za vodni promet |
| 3. Gorivo za zračni promet |

**Odjeljak 6.**

NAJDULJE TRAJANJE PRIJELAZNIH RAZDOBLJA

Najdulje trajanje prijelaznog razdoblja za primjenu odredbi ovog Priloga je 2 godine od prvog roka dostavljanja.

▼M1

*PRILOG IV.*

## MODUL ZA RAČUNE IZDATAKA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

### Odjeljak 1.

CILJEVI

Računi izdataka za zaštitu okoliša prikazuju podatke, na način koji u potpunosti odgovara podacima objavljenim u okviru europskog sustava računa (ESA), o izdacima za zaštitu okoliša, tj. gospodarskim resursima koje rezidentne jedinice namjenjuju zaštiti okoliša. Takvi računi omogućavaju prikupljanje podataka o nacionalnim izdacima za zaštitu okoliša koji su definirani kao zbroj korištenih usluga za zaštitu okoliša od strane rezidentnih jedinica, bruto ulaganja u fiksni kapital za djelatnosti zaštite okoliša te transfera za zaštitu okoliša koji nisu u suprotnosti s prethodnim stavkama, umanjeno za inozemno financiranje.

Računi izdataka za zaštitu okoliša trebali bi koristiti već postojeće informacije iz nacionalnih računa države (računi proizvodnje i stvaranja dohotka; formiranje bruto fiksnog kapitala prema NACE–u, tablice ponude i uporabe; podaci utemeljeni na klasifikaciji državnih funkcija), strukturnih poslovnih statistika, poslovnih registara i drugih izvora.

U ovome Prilogu definirani su podaci koje države članice trebaju prikupiti, popisati, dostaviti i procijeniti u svrhu računa izdataka za zaštitu okoliša.

### Odjeljak 2.

OBUHVAT

Računi izdataka za zaštitu okoliša imaju jednake granice sustava kao i ESA te pokazuju izdatke za zaštitu okoliša za glavne, sporedne i pomoćne djelatnosti. Obuhvaćeni su sljedeći sektori;

— opća država (uključujući neprofitne institucije koje služe kućanstvima) i društva kao institucionalni sektori koje proizvode usluge za zaštitu okoliša. Specijalizirani proizvođači čija je glavna djelatnost proizvodnja usluga za zaštitu okoliša,

— kućanstva, državni sektor i društva kao potrošači usluga za zaštitu okoliša,

— ostatak svijeta kao korisnik ili izvor transfera za zaštitu okoliša.

### Odjeljak 3.

POPIS ZNAČAJKI

Države članice pripremaju račune izdataka za zaštitu okoliša u skladu sa sljedećim značajkama koje su utvrđene u skladu sa ESA–om:

— *output* usluga za zaštitu okoliša. Razlikuju se tržišni *output*, netržišni *output* i *output* pomoćnih djelatnosti,

— intermedijarna potrošnja usluga za zaštitu okoliša od strane specijaliziranih proizvođača,

▼M1

— uvoz i izvoz usluga za zaštitu okoliša,

— porez na dodanu vrijednost (PDV) i drugi porezi umanjeni za subvencije na proizvode za zaštitu okoliša,

— bruto ulaganja u fiksni kapital i neto povećanje nefinancijskih neproizvedenih sredstava za proizvodnju usluga za zaštitu okoliša,

— krajnja potrošnja usluga za zaštitu okoliša,

— transferi za zaštitu okoliša (primljeni/plaćeni).

Svi podaci navode se u milijunima jedinica domaće valute.

**Odjeljak 4.**

PRVA REFERENTNA GODINA, UČESTALOST I ROKOVI DOSTAVE

1. Statistički podaci popisuju se i dostavljaju jednom godišnje.

2. Statistički podaci dostavljaju se u roku od 24 mjeseca nakon kraja referentne godine.

3. Kako bi se zadovoljila potreba korisnika za potpunim i pravovremenim skupovima podataka, Komisija (Eurostat) priprema procjenu ukupnih iznosa za 28 država članica EU–a za glavne agregate ovog modula čim bude dostupno dovoljno podataka za svaku državu. Komisija (Eurostat), kad god je to moguće, priprema i objavljuje procjenu podataka koje države članice nisu dostavile u roku utvrđenom u točki 2.

4. Prva referentna godina je 2015.

5. Pri prvom dostavljanju podataka države članice uključuju godišnje podatke za razdoblje od 2014. do prve referentne godine.

6. Pri svakom sljedećem dostavljanju podataka, države članice Komisiji šalju godišnje podatke za godine n – 2, n – 1 i n, pri čemu je n referentna godina. Države članice mogu dostaviti sve dostupne podatke za godine koje prethode 2014. do i uključujući godinu stupanja na snagu ove Uredbe.

**Odjeljak 5.**

TABLICE ZA IZVJEŠĆIVANJE

1. Za značajke iz odjeljka 3. podaci se navode razvrstavajući ih prema:-

— vrsti proizvođača/potrošača usluga za zaštitu okoliša, kako je definirano u odjeljku 2.,

— razredima klasifikacije djelatnosti za zaštitu okoliša (CEPA) podijeljenima u sljedeće skupine:

Za djelatnosti opće države i za transfere za zaštitu okoliša:

— CEPA 2

— CEPA 3

— Zbroj CEPA 1, CEPA 4, CEPA 5 i CEPA 7

— CEPA 6

— Zbroj CEPA 8 i CEPA 9

▼M1

Za pomoćne djelatnosti društava:

— CEPA 1

— CEPA 2

— CEPA 3

— Zbroj CEPA 4, CEPA 5, CEPA 6, CEPA 7, CEPA 8 i CEPA 9

Za društva koja su sekundarni i specijalizirani proizvođači:

— CEPA 2

— CEPA 3

— CEPA 4

Za kućanstva kao potrošače:

— CEPA 2

— CEPA 3

— Sljedeći šifre NACE za pomoćnu proizvodnju usluga za zaštitu okoliša prema: NACE Rev. 2 B, C, D, odjeljak 36. Podaci iz područja C prikazuju se u odjeljcima. Odjeljci 10. – 12., 13.– 15. i 31. – .32. grupiraju se zajedno. Države članice, koje, na temelju Uredbe (EZ) br. 295/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([10]) (s obzirom na definicije značajki, tehnički format za dostavljanje podataka, dvostruke obveze izvješćivanja za NACE Rev. 1.1 i NACE Rev. 2 i odstupanja koja se dodjeljuju za strukturne statistike poduzeća), nisu obvezne prikupljati podatke o izdacima za zaštitu okoliša za jedan ili više šifri NACE, ne moraju dostavljati podatke za te šifre NACE.

2. Razredi CEPA–e iz točke 1. su sljedeći:

CEPA 1 – Zaštita zraka i klime

CEPA 2 – Gospodarenje otpadnim vodama

CEPA 3 – Gospodarenje otpadom

CEPA 4 – Zaštita i sanacija tla, podzemnih voda i površinskih voda

CEPA 5 – Smanjenje buke i vibracija

CEPA 6 – Zaštita biološke raznolikosti i krajolika

CEPA 7 – Zaštita od zračenja

CEPA 8 – Istraživanje i razvoj okoliša

CEPA 9 – Ostale djelatnosti zaštite okoliša.

**Odjeljak 6.**

NAJDUŽE TRAJANJE PRIJELAZNIH RAZDOBLJA

Najduže prijelazno razdoblje za provedbu odredbi iz ovog priloga traje dvije godine od prvog roka za dostavljanje podataka.

▼M1

*PRILOG V.*

## MODUL ZA RAČUNE SEKTORA EKOLOŠKIH DOBARA I USLUGA

### Odjeljak 1.

CILJEVI

Statistički podaci o ekološkim dobrima i uslugama prikupljaju i prikazuju podatke o djelatnostima proizvodnje nacionalnog gospodarstva koji stvaraju ekološke proizvode na način koji je u skladu s podacima objavljenima u okviru ESA-e.

Računi sektora ekoloških dobara i usluga trebali bi koristiti već postojeće informacije iz nacionalnih računa, strukturnih poslovnih statistika, poslovnih registara i drugih izvora.

U ovom Prilogu definirani su podaci koje države članice trebaju prikupiti, popisati, dostaviti i procijeniti za račune ekoloških dobra i usluge.

### Odjeljak 2.

OBUHVAT

Sektor ekoloških dobara i usluga ima jednake granice sustava kao i ESA i sastoji se od svih ekoloških dobara i usluga nastalih unutar granica proizvodnje. ESA definira proizvodnju kao djelatnost koja se provodi pod nadzorom i odgovornošću institucionalne jedinice koja koristi *inpute* rada, kapitala, dobara i usluga da bi proizvela dobra i usluge.

Ekološka dobra i usluge obuhvaćaju sljedeće kategorije: posebne ekološke usluge, proizvodi namijenjeni isključivo okolišu (povezani proizvodi), prilagođena dobra i tehnologije zaštite okoliša.

### Odjeljak 3.

POPIS ZNAČAJKI

Države članice pripremaju statističke podatke o sektoru za ekološka dobra i usluge u skladu sa sljedećim značajkama:

— tržišni *output*, od čega:

  — izvoz,

— dodana vrijednost od tržišnih djelatnosti,

— zaposlenost u tržišnim djelatnostima.

Svi podaci iskazuju se u milijunima jedinica nacionalne valute, osim za karakterističnu „zaposlenost” koja se iskazuje u jedinicama „ekvivalenta zaposlenosti u punom radnom vremenu”.

### Odjeljak 4.

PRVA REFERENTNA GODINA, UČESTALOST I ROKOVI DOSTAVE

1. Statistički podaci popisuju se i dostavljaju jednom godišnje.

2. Statistički podaci dostavljaju se u roku od 24 mjeseca nakon kraja referentne godine.

▼M1

3. Kako bi se zadovoljila potreba korisnika za potpunim i pravovremenim skupovima podataka, Komisija (Eurostat) priprema procjenu ukupnih iznosa za 28 država članica EU-a za glavne agregate ovog modula čim bude dostupno dovoljno podataka za svaku državu. Komisija (Eurostat), kad god je to moguće, pripremi i objavljuje procjenu podataka koje države članice nisu dostavile u roku utvrđenom u točki 2.

4. Prva referentna godina je 2015.

5. Pri prvom dostavljanju podataka, države članice uključuju godišnje podatke za razdoblje od 2014. do prve referentne godine.

6. Pri svakom sljedećem dostavljanju podataka, države članice Komisiji šalju godišnje podatke za godine n – 2, n – 1 i n, pri čemu je n referentna godina. Države članice mogu dostaviti sve dostupne podatke za godine koje prethode 2014.

**Odjeljak 5.**

TABLICE ZA IZVJEŠĆIVANJE

1. Za značajke iz odjeljka 3., podaci se izvješćuju prema:

— klasifikaciji gospodarskih djelatnosti, NACE Rev. 2 (agregatna razina A*21 prema ESA-i),

— razredima CEPA i klasifikaciji djelatnosti gospodarenja resursima (CReMA) podijeljenima u sljedeće skupine:

— CEPA 1

— CEPA 2

— CEPA 3

— CEPA 4

— CEPA 5

— CEPA 6

— Zbroj CEPA 7, CEPA 8 i CEPA 9

— CReMA 10

— CReMA 11

— CReMA 13

— CReMA 13A

— CReMA 13B

— CReMA 13C

— CReMA 14

— Zbroj: CReMA 12, CReMA 15 i CReMA 16

▼M1

2. Razredi CEPA iz točke 1. isti su kao oni iz Priloga IV. Razredi CReMA iz točke 1. su sljedeći:

CReMA 10 – Gospodarenje vodom

CReMA 11 – Gospodarenje šumskim resursima

CReMA 12 – Gospodarenje divljom florom i faunom

CReMA 13 – Gospodarenje energetskim resursima

- CReMA 13A – Proizvodnja energije iz obnovljivih resursa
- CReMA 13B – Štednja i gospodarenje toplinom/energijom
- CReMA 13C – Smanjenje uporabe energije iz fosilnih goriva kao sirovine

CReMA 14 – Gospodarenje mineralima

CReMA 15 – Istraživanje i razvoj djelatnosti za gospodarenje resursima

CReMA 16 – Druge djelatnosti gospodarenja resursima

**Odjeljak 6.**

NAJDUŽE TRAJANJE PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Najduže prijelazno razdoblje za provedbu odredbi iz ovog priloga traje dvije godine od prvog roka za dostavljanje podataka.

▼M1

*PRILOG VI.*

## MODUL ZA RAČUNE FIZIČKOG TOKA ENERGIJE

### Odjeljak 1.

CILJEVI

Računi fizičkog toka energije predstavljaju podatke o fizičkom toku energije izraženom u teradžulima na način koji je u potpunosti u skladu s ESA-om. Računi fizičkog toka energije prikazuju energetske podatke u odnosu na gospodarske djelatnosti rezidentnih jedinica nacionalnih gospodarstava razvrstavajući ih prema vrstama gospodarskih djelatnosti. Predstavljaju opskrbu i korištenje prirodnih energetskih *inputa*, energenata te ostataka energije. Gospodarske djelatnosti podrazumijevaju proizvodnju, potrošnju i akumulaciju.

U ovom Prilogu definirani su podaci koje države članice trebaju prikupiti, popisati, dostaviti i procijeniti za račune fizičkog toka energije.

### Odjeljak 2.

OBUHVAT

Računi fizičkog toka energije imaju jednake granice sustava kao i ESA i također se temelje na načelu rezidentnosti.

U skladu s ESA-om, jedinica predstavlja rezidentnu jedinicu države kada ima središte gospodarskog interesa na gospodarskom području te države, tj. kada duže razdoblje (1 godina ili više) sudjeluje u gospodarskim djelatnostima na tom području.

Računi fizičkog toka energije prikazuju tokove fizičke energije koji proizlaze iz djelatnosti svih rezidentnih jedinica, bez obzira na to gdje se ti tokovi geografski odvijaju.

Računi fizičkog toka energije bilježe fizičke tokove energije iz okoliša prema gospodarstvu, unutar gospodarstva i iz gospodarstva natrag u okoliš.

### Odjeljak 3.

POPIS ZNAČAJKI

Države članice pripremaju račune fizičkog toka energije u skladu sa sljedećim značajkama:

— fizički tokovi energije grupirani u tri generičke kategorije:

  i. *inputi* prirodne energije,

  ii. energenti,

  iii. ostaci energije.

— podrijetlo fizičkih tokova energije, grupirano u pet kategorija: proizvodnja, potrošnja, akumulacija, ostatak svijeta i okoliš,

— odredište fizičkih tokova energije, grupirano u istih pet kategorija kao i podrijetlo fizičkih tokova energije.

Svi podaci iskazuju se u teradžulima.

▼M1

**Odjeljak 4.**

PRVA REFERENTNA GODINA, UČESTALOST I ROKOVI DOSTAVE

1. Statistički podaci popisuju se i dostavljaju jednom godišnje.

2. Statistički podaci dostavljaju se u roku od 21 mjeseca nakon kraja referentne godine.

3. Kako bi se zadovoljila potreba korisnika za potpunim i pravovremenim skupovima podataka, Komisija (Eurostat) priprema procjenu ukupnih iznosa za 28 država članica EU-a za glavne agregate ovog modula čim bude dostupno dovoljno podataka za svaku državu. Komisija (Eurostat), kad god je to moguće, priprema i objavljuje procjenu podataka koje države članice nisu dostavile u roku utvrđenom u točki 2.

4. Prva referentna godina je 2015.

5. Pri prvom dostavljanju podataka, države članice navode godišnje podatke za razdoblje od 2014. do prve referentne godine.

6. Pri svakom sljedećem dostavljanju podataka, države članice Komisiji šalju godišnje podatke za godine n – 2, n – 1 i n, pri čemu je n referentna godina. Države članice mogu dostaviti sve dostupne podatke za godine koje prethode 2014.

**Odjeljak 5.**

TABLICE ZA IZVJEŠĆIVANJE

1. Za značajke iz odjeljka 3. navode se sljedeći podaci u fizičkim jedinicama:

— Tablica opskrbe za tokove energije. Ta tablica prikazuje opskrbu *inputa* prirodnom energijom, energentima te ostacima energije (u redcima) prema podrijetlu, tj. „dobavljaču” (u stupcima).

— tablica potrošnje za tokove energije. Ta tablica prikazuje uporabu *inputa* prirodne energije, energenata te ostataka energije (u redcima) prema odredištu, tj. „potrošaču” (u stupcima).

— Tablica emisija koja se odnosi na tok energije. Ta tablica prikazuje emisije koje se odnose na korištenje *inputa* energije i energenata (u redcima) prema jedinicama uporabe i emisije (u stupcima).

— tablica veza koja prikazuje različite elemente koji predstavljaju razliku među energetskim računima i energetskim bilancama.

2. Tablice opskrbe i uporabe tokova energije (uključujući tokove važne za emisije) imaju isti oblik redaka i stupaca.

3. Stupci označavaju podrijetlo (opskrbu) ili odredište (uporabu) fizičkih tokova. Stupci su grupirani u pet kategorija:

— „proizvodnja” se odnosi na proizvodnju dobara i usluga. Proizvodna djelatnost klasificirana je prema NACE Rev. 2, a podaci se navode na agregatnoj razini A*64;

▼M1

— djelatnosti „potrošnje” iskazuju se ukupno i podijeljene u tri podskupine (prijevoz, grijanje/hlađenje, ostalo) za finalnu potrošnju privatnih kućanstava.

— „Akumulacija” se odnosi na promjene u zalihama energetskih proizvoda unutar gospodarstva.

— „Ostatak svijeta” bilježi tokove uvezenih i izvezenih proizvoda.

— „Okoliš” označava podrijetlo ulaznih tokova i odredište ostalih tokova.

4. Redci opisuju tip fizičkih tokova klasificiranih u prvoj alineji odjeljka 3.

5. Klasifikacija *inputa* prirodne energije, energenata te ostataka energije kako slijedi:

— *inputi* prirodne energije grupirani su u *inpute* neobnovljive prirodne energije i *inpute* obnovljive prirodne energije,

— energenti su razvrstani u skladu s klasifikacijom koja se koristi u europskoj energetskoj statistici,

— ostaci energije uključuju otpad (bez novčane vrijednosti); gubitke prilikom vađenja/crpljenja, podjele/transporta, prerade/pretvorbe i skladištenja; kao i bilancirajuće stavke za tablice bilance opskrbe i korištenja.

6. „Most” između pokazatelja načela rezidentnosti i pokazatelja utemeljenog na osnovi područja prikazan je za cijelo nacionalno gospodarstvo (bez podjele na gospodarske grane) i računa se na sljedeći način:

ukupno korištenje energije od strane rezidentnih jedinica

– korištenje energije od strane rezidentnih jedinica u inozemstvu

+ korištenje energije od strane nerezidenata na području

+ statističke razlike

= nacionalna bruto potrošnja energije (na osnovi područja)

**Odjeljak 6.**

NAJDUŽE TRAJANJE PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Najduže prijelazno razdoblje za provedbu odredbi iz ovog priloga traje dvije godine od prvog roka za dostavljanje podataka.